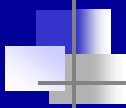

Dr Ivan Beker

INTEGRALNA SISTEMSKA PODRŠKA – - LOGISTIKA

Tema 1: ISTORIJA – RAZVOJ LOGISTIKE

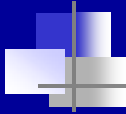
Istorija - razvoj logistike

**PRVI PRIMERI LOGISTIČKOG RAZMIŠLJANJA SE
JAVLJAJU U VEZI SA RATOVIMA**

**RAZLOG ZA TO SU TEŽINA POSLEDICA
IZGUBLJENOG RATA**

**DOBRA LOGISTIKA SOPSTVENE VOJSKE JE ZNALA
DA STVORI CARSTVO, ALI ISTO TAKO I DA GA
UNIŠTI, AKO NIJE DOVOLJNO DOBRA**

Istorija - razvoj logistike

SUN TZU o ratu

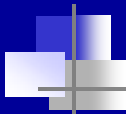
NAPOLEON – POHOD NA RUSIJU - 1812

HITLER – ISTA GREŠKA - 1941

PRE NJIH I ŠVEDSKI KRALJ CHARLES XII 1708

II SVETSKI RAT – SNABDEVANJE US ARMY NA PACIFIKU POTREBNIM SREDSTVIMA (ORUĐA, ORUŽJA, MUNICIJA, SANITETSKI MATERIJALI, LEKOVI, HRANA, REZERVNI DELOVI, “SVEŽI” VOJNICI, SMEŠTAJ)

PRVI IZRAELSKO – ARAPSKI RAT

Istorija - razvoj logistike

SUN TZU je živeo pre više od 2000 godina

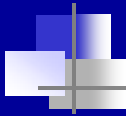
Napisao “Art of War” – Umeće ratovanja

孫子兵法

U Japanu i Kini se to delo i danas proučava. Prvenstveno političari i menadžeri.

13 poglavlja koja obuhvataju različite aspekte ratovanja

2. Poglavlje “Vođenje rata” se odnosi, između ostalog, na snabdevanje sopstvenih trupa.

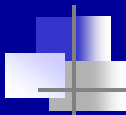
Istorija - razvoj logistike

---

2. Poglavlje “Vođenje rata”:

Kada ratujete, čak i ako pobeđujete, ako to traje duže vreme, vaše snage će oslabiti, a oštrica vašeg napada biće otupljena; ako izvedete opsadu nekog utvrđenog grada, to će vam iscrpeti snagu. Ako vašu vojsku duže vreme držite na otvorenom prostoru, ostaćete bez dovoljne količine osnovnih zaliha.

Ako ponesete opremu iz svoje zemlje, a hranu uzimate od neprijatelja, neće vam nedostajati ni oružja ni namirnica.

Istorija - razvoj logistike

---

2. Poglavlje “Vođenje rata”:

- **Značaj zaliha za uspešnost rata**
- **Cena hrane koja se doprema iz sopstvenih zaliha**
- **1 kg hrane otete od neprijatelja “štedi”, odnosno jednako je trošku dopremanja, 20 kg hrane iz svoje zemlje.**
- **Uticaj ratovanja na cene (inflaciju) (3/10 prihoda naroda “nestaje”, a troškovi održavanja sredstava za transport i ratovanje prevazilaze 4/10 svoje vrednosti)**

Istorija - razvoj logistike

NAPOLEONOV POHOD NA RUSIJU POČINJE 23.JUNA 1812.

Istorija - razvoj logistike

Mihail Kutuzov

Kutuzov je postao komandant ruske vojske u svojoj 67. godini. Njegova taktika protiv Napoleona je bila da francusku vojsku iscrpljuje manjim bitkama i prepadima i da je drži stalno u iščekivanju napada. Imao je samo 183.000 vojnika (naspram 600.000 francuza) i nije se mogao direktno sukobiti sa Napoleonom.

Pored toga, primenio je taktiku "spaljene zemlje". Gde god su došli, Francuzi su nailazili na napuštena i spaljena sela. Nigde mogućnosti da se smeste, nahrane, odmore.

Istorija - razvoj logistike

Na francuske napade je odgovarao postepenim povlačenjem, što je za posledicu imalo male ruske gubitke i uvlačenje francuske vojske duboko u rusku teritoriju. Francuske linije snabdevanja su bile sve duže i sve sporije.

Na insistiranje ruskog cara Aleksandra I, Kutuzov pristaje na direktan sukob sa Napoleonovim trupama, na samo 110 km od Moskve, kod Borodina.

Istorija - razvoj logistike

7. Septembar 1812. - Borodinska bitka – trajala je 6 sati

Ruska vojska je izgubila 57.000 vojnika, a francuska 50.000 i 47 generala među njima.

Zbog udaljenosti, Francuzi nisu ni pokušavali da obnove svoje trupe.

Nikolai N. Rayevsky

Istorija - razvoj logistike

NAPOLEON 14. SEPTEMBRA 1812 ULAZI U NAPUŠTENU MOSKVVU. DVA DANA KASNIJE IZBIJUJU POŽARI. MOSKVA JE SPALJENA DO TEMELJA.

Sva vatrogasna kola su bila uništena i sve cisterne sa vodom ispražnjene!

Istorija - razvoj logistike

Istorija - razvoj logistike

NAPOLEON SHVATA DA SPALJENA MOSKVA NE MOŽE DA MU PRUŽI SKLONIŠTE OD HLADNE RUSKE ZIME, A RUSKI CAR NE NUDI NI PREDAJU NI PRIMIRJE. ODLUČUJE SE ZA POVLAČENJE. U TOM JE IZGUBIO PUNO VREMENA. POVLAČENJE JE POČELO 19. OKTOBRA. ZIMA POČINJE.

DO TADA JE NAPOLEON IZGUBIO 80.000 VOJNIKA, SAMO OD BOLESTI.

Istorija - razvoj logistike

NAPOLEONOVE TRUPE SU POVLAČE U KOLONI DUGOJ 70 KM. TOKOM POVLAČENJA RUSI IH KONSTANTNO NAPADAJU, RAZDVAJAJU NA MANJE JEDINICE I UNIŠTAVAJU.

Istorija - razvoj logistike

**U TOME SU
ZNAČAJNU ULOGU
ODIGRALI KOZACI,
KOJI SU BILI
NAVIKNUTI NA
NISKE
TEMPERATURE, A
BILI SU
NENADMAŠNI U
IZNENADNIM
NOĆNIM NAPADIMA**

**SHVATAJUĆI SITUACIJU NAPOLEON NAPUŠTA SVOJU
VOJSKU 5.12.1812 I NAKON DVE NEDELJE STIŽE U PARIZ.**

Istorija - razvoj logistike

**SLEDEĆEG DANA, 6.12.1812, TEMPERATURA PADA NA
38C ISPOD NULE. TRI ČETVRTINE PREOSTALE
FRANCUSKE VOJSKE SE SMRZNULO TE NOĆI.**

Istorija - razvoj logistike

Istorija - razvoj logistike

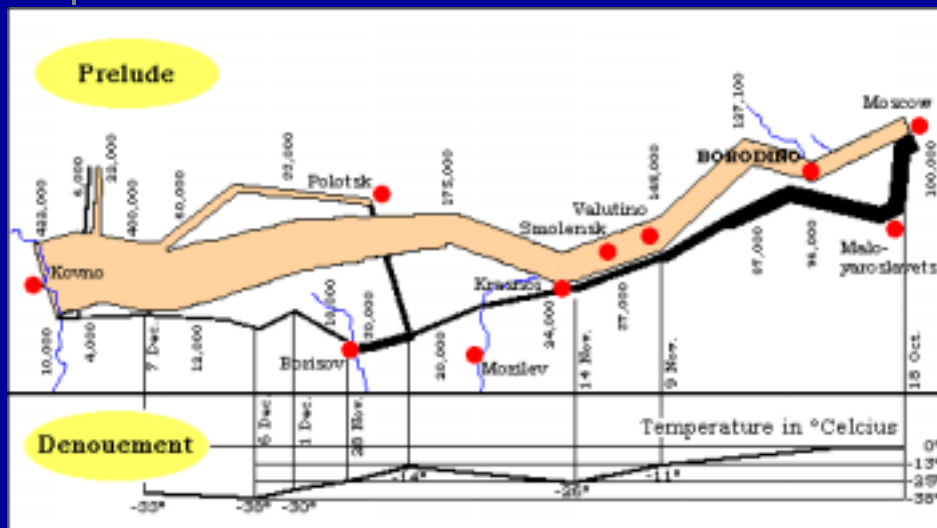
TOKOM 13. I 14. DECEMBRA PREOSTALE FRANCUSKE TRUPE NAPUŠTAJU RUSKU TERITORIJU PRELAZEĆI REKU BEREZINU (ŠIRINA REKE JE 100m). ZA OVU PRILIKU SU SAGRAĐENA DVA MOSTA, KOJI SU SE SRUŠILI POD TERETOM LJUDI I OPREME. TOLIKO JE FRANCUZA IZGINULO, DA JE REKU BILO MOGUĆE PREĆI PEŠKE.

Istorija - razvoj logistike

**SPAS JE PRONAŠLO
IZMEĐU 5 I 13.000
VOJNIKA. U POHOD
JE POŠLO OKO
600.000 VOJNIKA.
(DUGI PODATAK
KAŽE DA IH JE BILO
500.000, A TREĆI
SPOMINJE ČAK
700.000)**

Istorija - razvoj logistike

Istorija - razvoj logistike

Hitlerov napad na Rusiju 22.06.1941. godine – Barbarossa

- Plan je bio da se Rusija osvoji za 10 nedelja
- Plan je bio Hitlerov, a generali su se protivili (Sun Tzu je rekao da generali treba da se oglušē o glupave planove svojih vladara)
- Hitler je raspolagao sa 3.000.000 vojnika, 7000 artiljerijskih jedinica, 3300 tenkova, 600.000 vozila, 2770 aviona, 625 konja.
- Kasni početak invazije, nadolazeća zima, nije postojao plan u slučaju neuspeha da se za 10 nedelja osvoji Rusija

Istorija - razvoj logistike

Hitlerov napad na Rusiju 22.06.1941. godine – Barbarossa

Istorija - razvoj logistike

Hitlerov napad na Rusiju 22.06.1941. godine – Barbarossa

Istorija - razvoj logistike

Hitlerov napad na Rusiju 22.06.1941. godine – Barbarossa

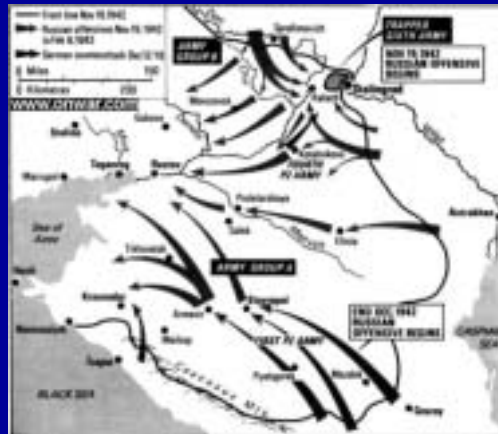
- Generali su zahtevali osvajanje Moskve i presecanje snabdevanja Ruske armije
- Hitler je insistirao na osvajanju Smolenska (glavna raskrsnica u snabdevanju Ruske armije sirovinama – gorivom iz Ukrajine)
- Do početka oktobra, Nemci su imali 2.000.000 zarobljenika
- Nisu ih hranili, nisu ih lečili, ali su im zato otimali zimsku obuću i odeću.
- Do kraja rata taj broj je bio između 3,3 i 5,7 miliona

Istorija - razvoj logistike

Hitlerov napad na Rusiju 22.06.1941. godine – Barbarossa

-Opsada Lenjingrada od 15.septembra 1941 do januara 1944.

**-19.novembar 1942.
do 06.februar 1943.
bitka za Staljingrad.
Rusi zarobljavaju
90,000 Nemaca.
Prekretnica.**

Istorija - razvoj logistike

IZRAELSKO – ARAPSKI RATOVI

**5.Juna 1967 Izrael odgovara na
stalne provokacije od strane
Sirije i otpočinje vojnu akciju.**

**Egipat se uključuje u sukob
tako što zatvara izraelsku
najjužniju luku Eilat, odnosno
Tiranski prolaz. Izrael napada i
uništava egipatsku avijaciju,
dok je još bila na zemlji.**

**Uništili su 309 od 340 ciljeva na
zemlji. Uništeno je i 416 aviona,
od toga 393 dok su bili na
zemlji!**

Istorija - razvoj logistike

IZRAELSKO – ARAPSKI RATOVI

Izrael zahteva od Jordana da se ne meša. Jordan to odbija i bombarduje Jerusalem i Tel Aviv. Sledi uništavanje aviona Jordana, Sirije i Iraka na njihovim aerodromima. Do 8.juna je Izrael porazio jordanske trupe i osvojio – oslobodio celu Judeju i Samariju. 9.juna kreće u napad na Sirijske trupe na Golanskoj visoravni. Egipat je izgubio 80% svoje celokupne vojne opreme!

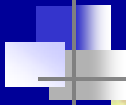
Istorija - razvoj logistike

IZRAELSKO – ARAPSKI RATOVI

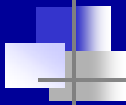
Nakon 6 dana ratovanja, do 10. juna 1967., Izrael je osvojio celu Judeju, Samariju, Golansku visoravan, pojas Gaze i celo Sinajsko poluostrvo. Tu se zadržao do 6. oktobra 1973. godine (Yom Kipur).

Istorija - razvoj logistike

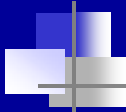

Istorija - razvoj logistike

JEDAN DRUGAČIJI PRIMER: ALEKSANDAR MAKEDONSKI

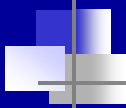

Istorija - razvoj logistike

JEDAN DRUGAČIJI PRIMER: ALEKSANDAR MAKEDONSKI

- **OD 336 DO 323 PNE OSVOJIO GOTOVO CEO TADA POZNATI SVET (UMRO OD MALARIJE)**
- **ODLIČAN STRATEG I TAKTIČAR**
- **UVEK JE VODIO RAČUNA DA JE VOJSKA ZADOVLJNA**
- **VODIO RAČUNA I DA POKORENI NARODI IMAJU RAZLOGA ZA ZADOVOLJSTVO**
- **VODIO RAČUNA O SNABDEVANJU SVOJIH TRUPA**
- **OSNIVAO GRADOVE KAKO BI POBOLJŠAO SNABDEVANJE**
- **PRILIKOM OSVAJANJA UVEK JE SLAO IZVIDNICU KAKO BI UPOZNAO TEREN I OBEZBEDIO SNABDEVANJE**
- **BIRAO PUTEVE KOJI SU MU OMOGUĆAVALI SNABDEVANJE TRUPA**

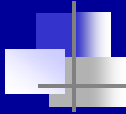
Istorija - razvoj logistike

50-TIH GODINA SE JAVLJAJU POJMOVI

**FIZIČKA DISTRIBUCIJA,
UPRAVLJANJE TOKOVIMA MATERIJALA,
UPRAVLJANJE SNABDEVANJEM,
UPRAVLJANJE DISTRIBUCIJOM**

Istorija - razvoj logistike

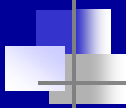

60-TIH GODINA SE JAVLJAJU “NOVA” RADNA MESTA

**DIREKTOR FIZIČKE DISTRIBUCIJE,
MENADŽER TOKOVA MATERIJALA**

NOVI POJMOVI:

**MARKETING LOGISTIKA,
INDUSTRIJSKA LOGISTIKA,
LOGISTIČKO UPRAVLJANJE,
POSLOVNA LOGISTIKA,
INŽENJERSKA LOGISTIKA**

Istorija - razvoj logistike

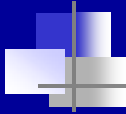
1956 – 1965. DEKADA KRISTALIZACIJE

**RAZVOJ POSTUPAKA ZA ODREĐIVANJE I
ANALIZU UKUPNIH TROŠKOVA,**

RAZVOJ SISTEMSKOG PRILAZA

**PORAST INTERESA ZA PRUŽANJE USLUGA
KORISNICIMA**

DISTRIBUCIONI KANALI

Istorija - razvoj logistike

**1965 – 1970. PERIOD TESTIRANJA OSNOVNOG
KONCEPTA LOGISTIKE**

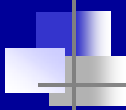
1970 – 1978. PERIOD PROMENE PRIORITETA

ENERGETSKA KRIZA,

EKOLOGIJA I ZAGAĐENJE OKOLINE,

INTEGRACIJA, ILS

SOLE

Istorija - razvoj logistike

**NAKON 1978. PUNA IMPLEMENTACIJA INŽENJERSKE
I POSLOVNE LOGISTIKE**

1990. SUPPLY CHAIN MANAGEMENT

1997. RUSSEL MOREY: DEFINICIJA SCM

**PROCES PLANIRANJE, ORGANIZOVANJA I
UPRAVLJANJA TOKOVIMA MATERIJALA I USLUGA,
OD DOBAVLJAČA DO KRAJNJEG KORISNIKA. OVAJ
INTEGRISAN PRISTUP OBUHVATA DOBAVLJAČE,
UPRAVLJANJE NABAVKAMA, INTEGRALNU
LOGISTIKU I PROIZVODNJU.**